

Väderstad CrossCutter versus štandardné taniere – plytko alebo celoplošne

V období, keď sa poľnohospodár vyrovnáva s rezistenciou a elimináciou prípravkov na ochranu rastlín, môže veľmi dobre poslúžiť nový tanier CrossCutter s vlnitým okrajom. Ako rozdielne pracoval v porovnaní s osvedčeným tanierom Carrier v suchých podmienkach?

finálneho tvaru sa lisuje z polotovaru, čo je podobné ako v prípade klasického taniera. Podľa výrobcu sa mnoho rokov borili najmä s problémami súvisiacimi s výrobou, aby sa udržala stabilita obrobku počas lisovania. Väderstad hovorí, že túto technologickú prekážku už odstránil.

Samozrejme, nemôžeme robiť žiadne vyhlásenia o dlhodobej stabilite a životnosti po našom jednodňovom používaní, ale výrobca ponúka aspoň záruku na trhliny

Počas poľného testovania namontovali oba druhy tanierov na to isté náradie Carrier 500 a porovnali sa v tých istých podmienkach na strnisku tritikale v rovnej pracovnej hĺbke. Obidva druhy tanierov umiestnili vedľa seba na ten istý nosník, pričom vzdialenosť medzi nimi bola 12,5 cm a uhol voči smeru jazdy bol 16°. Aj preto sa môžu CrossCutter montovať dodatočne na modely tanierového náradia s rokom výroby 2005/2006 a mladšie. Podmienkou je

Väderstad CrossCutter

V teste sa dočítate rozdiely medzi novými CrossCutter...

Švédci sa už dvadsať rokov pýšia svojím krátkym tanierovým náradím Carrier pre minimálne obrábanie pôdy. Doteraz používal jemne ozubený a kónický tanier s priemerom 450 mm. Pomocou tohto hlavného pracovného prvku pracuje náradie v hĺbke medzi 4 a 10 cm, čo je v regiónoch s vysokým tlakom psiarky roľnej alebo pri obrábaní strniska repky už veľmi hlboko.

Ešte plytkšie, približne o 2 cm, môže pracovať CrossCutter. Koncept tanierov CrossCutter pre intenzívne drvenie pozberových zvyškov predstavili ešte na Agritechnice 2013. Do tejto rodiny patria aj rezacie valce CrossCutter. Už v tom čase Väderstad experimentoval s podobným tanierom ako dnes. Prvý model, ktorý sa nepresadil, bol oceľový tanier ako základná doska, na ktorom sa navarilo šesť krájajúcich nožov. Životnosť a opotrebenie sa ale prejavili pozitívne.

Švédci sa vzdali zváranéj verzie a vyvinuli nový tvar taniera. Nový tanier pripomína extrémne výrazný vlnitý plech a do

a praskliny na tanieroch - minimálne v rámci limitu opotrebenia 20 %. Tanier s novým tvarom sa vyrába v rovnej továrni a z tej istej ocele (V55) ako všetky ostatné taniere Väderstad.

CrossCutter vymení počas jednej otočky smer jazdy desať razy.

liatinový úchyt tanierov.

Testovalo sa v troch pracovných hĺbkach 3 cm, 5 cm a 8 cm pri rýchlostiach 12 a 16 km za hodinu. Pri nastavení 3 cm sa jazdilo aj s rýchlosťou 20 km za hodinu.

Klasické taniere pracujú výrazne užšie a o čosi hlbšie.

Taniere CrossCutter, zvlášť pri plytkom nastavení, vďaka svojmu profilu vyťahujú viac jemného materiálu ako klasické taniere.

Pracovný obrazec pri 16 km rýchlosti za hodinu a 3 cm pracovnej hĺbke - vďaka cikcakovému profilu vytrhnú taniere CrossCutter z pôdy každé strnisko.

Väderstad štandardné taniere

...a štandardnými taniermi Väderstad.

Väderstad v prípade klasických tanierev odporúča rýchlosť 10 až 14 km za hodinu a pre CrossCutter skôr vyššiu - 14 až 20 km za hodinu. Ako ťažný prostriedok sa používal Fendt 724 Vario, ktorý pri hĺbke

8 cm a 16 km za hodinu mal čo robiť. Výsledku sa budeme venovať neskoršie.

Nový tanier v detaile: CrossCutter zmení svoj smer mimo stredu zľava doprava presne desaťkrát v jednej otáčke - asi kaž-

dých 14 cm. Tento cikcakový profil sa nachádza aj v nekrytom pôdnom profile. Pre porovnanie, klasický, jemne ozubený kotúč pracuje len v užšom páse, najmä pri plytkom nastavení hĺbky. Tieto rozdiely možno

Pri porovnaní sa nasadili štandardné taniere šikmo na smer sejby.

Výsledok: iba 3 cm pracovná hĺbka štandardných tanierev nepostačuje na vyťahnutie a za-pracovanie strniska.

vidieť aj na strnisku s väčším množstvom pozberových zvyškov. Vzhľadom k väčšej „šírke“ záberu taniera CrossCutter uvoľňuje podstatne viac strniska zo zeme ako klasický tanier aj v pracovnej hĺbke 3 cm. Mimoriadne dobre vyzerala práca pri 3 cm variante pri rýchlosti 16 a 20 km za hodinu.

Špeciálny tvar tiež presúva viac pôdy. V momente zmeny smeru dochádza k určitému typu pohybu lopaty, pričom strnisko je pokryté podstatne jemnejšou pôdou dokonca aj v prípade plytkej pracovnej hĺbky. To má výhodu v tom, že nedochádza k zasypaniu výdrvu, ale podporuje to jeho klíčivosť. Okrem toho taniere podľa výrobcu zeminu triedia odstredivou silou, pričom klíčky alebo semená majú tendenciu sa ukladať v hornej vrstve. Počas testu na veľmi súdržných a piesčitých pôdach sme to nedokázali rozpoznať.

Naopak, jasne sme pozorovali, že čím hlbšie pracujú oba typy tanierov, tým skôr sa potláčajú rozdiely medzi nimi. Výsledok práce klasického taniera zjavne nie je horší najmä v pracovných hĺbkach viac ako 8 cm. Podobná práca oboch tanierov sa pozorovala pri 8 cm hĺbke a pri rýchlosti 16 km za hodinu. Aj v pokoji chodu nevykazovalo krátke tanierové náradie po zmene tanierov rozdiely.

Vyhodnocovali sme aj spotrebu paliva pri jazdách navádzaných navigáciou. Náš predpoklad, že CrossCutter taniere môžu

Nové taniere môžete osadiť na všetky náradia Väderstad Carrier vyrobené po roku 2006.

potrebovať viac príkonu pri hlbšej práci sa nepotvrдил. Tendencia bola aj pri variante 16 km za hodinu naprieč všetkými hĺbkami čoraz viac plynulejšia. Pri 12 km za hodinu sme však žiadne rozdiely nevideli.

Pokiaľ ide o cenu, v prípade tanierov CrossCutter, si musíte priplatiť asi o 50 % vyššiu sumu v porovnaní s klasickými taniermi. V prípade 40 tanierov na 5 m stroji to už je väčšia položka. Táto cena ale môže byť výhodná. Ak si uvedomíte, že s týmito taniermi dokážete pracovať plytšie, napríklad na strnisku repky, alebo pri intenzívnom premiešavaní medziplodín, môžete zefektívniť náklady na taniere.

Všimnite si:

- Či Väderstad ponúkne nové taniere s väčším priemerom ako 450 mm, je stále neisté.
- Taniere CrossCutter vážia okolo 450 g na kus, hrubé sú 5 mm.
- Montované rezacie valce v pšeničnom strnisku sme nepoužívali. Je to skôr užitočný doplnok pre kukuričné strnisko.
- Taniere CrossCutter sú okrúhle a pracujú rovnako hlboko v každom bode.
- Oba X - taniere na udržanie smeru sú zachované.

Záver: Pre podniky, ktoré chcú pracovať prevažne s krátkymi tanierovými bránami, sú CrossCutter mimoriadne zaujímavé. Aj keď je pracovná hĺbka menšia ako tri centimetre, taniere spracujú omnoho viac plochy a lepšie premiešajú do pôdy zvyšky po zbere. Pri hlbšom spracovaní pôdy sa výhody znižujú. Hoci sú počiatočné náklady o 50 % vyššie, cena je skôr výhodou. V prípade osevného postupu zloženého napríklad z obilia a repky olejnej, ako aj pri väčšom zastúpení medziplodín, sa nové taniere rýchlo vyplatia a etablojú.

Z časopisu Profi preložil a upravil:

■ **Marián Kukučka**
Moderná mechanizácia
v poľnohospodárstve®